

Európa első számú web portálja a városi közlekedésről

Az emberek és áruk hatékony szállítása az egyik legnagyobb kihívás jelenleg az európai városok számára. Az elmúlt néhány évben számos kezdeményezés látott napvilágot a hatékony és környezetbarát személyközlekedés és áruszállítás elősegítésére. Az ez irányú tapasztalatok megosztására nagy mennyiségű információ áll rendelkezésre az interneten és projektjelentésekben, ezek azonban gyakran inkonzisztensek és nehezen megtalálhatók. Az ELTIS - European Local Transport Information Service – ezen kíván segíteni.

Az ELTIS az Európai Bizottság Energetikai és Közlekedési Főigazgatóságának kezdeményezése, és azért jött létre, hogy elősegítse a városi közlekedéssel kapcsolatos tapasztalatok és információk cseréjét. A célközösségbe beletartozik mindenki, aki a városi közlekedés színvonalának, hatékonyságának és biztonságának elősegítésén, illetve annak környezetterhelésének csökkentésén dolgozik. Azonban különösen hasznos eszköz tömegközlekedési szolgáltatók, közlekedésszervezők és döntéshozók számára. ELTIS az első számú web portál a környezetbarát városi közlekedésről Európában. Az információgazdag webhelyen többek között található:

- városi közlekedéssel kapcsolatos hírek;
- az Európai Bizottság irányelvei és kezdeményezései;
- aktuális pályázati kiírások és tenderek;
- hasznos tanácsok és segédeszközök;
- esettanulmányok városi közlekedésről; és
- oktatóanyagok.

Az 'EURÓPAI HÍREK' menüpontban rendszeresen frissített helyi, térségi, országos és európai híreket olvashat, melyek különösen döntéshozók számára érdekesek.

A 'HÍREK EU KEZDEMÉNYEZÉSEKRŐL ÉS IRÁNYELVEKRŐL' menüpont a városi közlekedéssel kapcsolatos, a helyi, térségi és országos szintű tevékenységekre vonatkozó irányelvek szövegéhez enged hozzáférést. Itt megtalálhatók továbbá az Európai Bizottság által támogatott azon aktuális kezdeményezések is, melyek a fenntartható városi és elővárosi közlekedéssel kapcsolatos információcserét segítik elő.

Az 'ESEMÉNYEK' menüpontban a soron következő konferenciákról, szemináriumokról és tanfolyamokról tájékozódhat. Ahol a szervezők lehetővé teszik, itt akár rögtön tud is regisztrálni az adott eseményre. Kereshet itt az elmúlt események között, illetve egy űrlap segítségével megadhatja az Ön által szervezett rendezvény adatait.

A 'WEBLINKEK' menüpontban a városi közlekedéssel kapcsolatos európai intézmények, szervezetek és kezdeményezések honlapját tudja elérni.

A 'PÁLYÁZATOK ÉS TENDEREK' pontban különböző városi és elővárosi közlekedéssel foglalkozó EU programok által kiírt pályázati kiírásokról tájékozódhat.

A 'ESZKÖZTÁR SZAKEMBEREKNEK' menüben szakmai tanácsok, értékelő eszközök, gyakorlati javaslatok és kézikönyvek érhetők el helyi döntéshozók, illetve a jogszabályok megvalósításáért felelős tisztségviselők számára.

Az 'ESETTANULMÁNYOK' pontban tanulságos leírásokat talál innovatív közlekedési megoldásokról. Az adatbázisban jelenleg mintegy 1400 esettanulmány szerepel. Sőt, a felhasználók maguk is közzétehetnek itt esettanulmányokat. Mivel az ELTIS célja a tapasztalatok megosztása, ez egy kiváló lehetőség az Önöknél bevált módszerek közkinccsé tételére.

Az esettanulmányokat 13 helyi közlekedési témakörbe csoportosítottuk:

- Környezetbarát és energiahatékony járművek
- Kerékpáros közlekedés
- Igényoldali gazdálkodás és árképzés
- Rugalmas mobilitási szolgáltatások
- Integráció, intermodalitás, közlekedésszervezés
- Mobilitáskezelés, és a közlekedéssel kapcsolatos tudatosság erősítése
- Tömegközlekedés
- Biztonság
- Forgalomirányítás
- Közlekedés és területrendezés
- Korlátozott mobilitású személyek közlekedése
- Városi árufuvarozás/városi logisztika
- Gyalogosforgalom

A keresőmezőkben kulcsszó segítségével kereshet. Több mint 80 kulcsszó segíti a megfelelő esettanulmányok kikeresését. Ezen túl lehetőség van az esettanulmányok teljes szövegében való szabad keresésre is. További keresési funkciók:

- Különböző nyelvű esettanulmányokra való keresés
- Legfrissebb esettanulmányokra való keresés (dátum megadással)
- A legutóbb aktualizált esettanulmányokra való keresés (dátum megadással)

Az ELTIS egy különleges szolgáltatást is biztosít – kombinált keresést különböző adatbázisokban. Így a saját ELTIS esettanulmányok mellett más projektek, kezdeményezések és adatbázisok tartalma is könnyűszerrel megjeleníthető. Jelenleg az ELTIS saját esettanulmány-gyűjteménye 1400 darab, ehhez jön még hozzá 540 a CIVITAS adatbázisból. Az EPOMM és a LINK adatbázisokban is ugyanilyen könnyen, az ELTIS elhagyása nélkül kereshet. Számos további EU projekt közzétette az esettanulmányait közvetlenül az ELTIS-en.

Példa esettanulmányok az ELTIS-en

KÖZLEKEDÉSI KÖZPONT (GRAZ, AUSZTRIA)

Az első Közlekedési Központ (Mobility Center) 1997-ben nyílt meg Ausztriában, azzal a céllal, hogy megkönnyítse a – különösen a tömegközlekedéssel kapcsolatos – információk elérését. A tömegközlekedés mellett más közlekedési fajtákkal kapcsolatos információk is megtalálhatók itt: közösségi autóhasználat, autó-utastárs közvetítés, kerékpárbérlés, jegyértékesítés és térképek.

Fontos további cél a térség vállalatai és közintézményei közötti összefogás elősegítése, hogy

ezáltal költséget takarítsanak meg és javuljon a szolgáltatás színvonala: például kevesebb legyen a várakozás, hosszabb nyitva tartás, több információ és további közlekedési szolgáltatások indítása. Az esettanulmány 2007-ben volt legutóbb frissítve, és többek közt felkerült a Közlekedési Központ Hálózat térképe is.

INGYENES LOMSZÁLLÍTÁS VILLAMOSSAL UTAZÓK ÉS GYALOGOSOK SZÁMÁRA

A „Cargotram” projekt eredményeképpen jól jártak a zürichi villamosutasok és gyalogosok: csak el kell vinniük a selejtezendő lomot a legközelebbi busz- vagy villamosmegállóba és ingyenesen elszállíthatják/lerakhatják a 8 Cargo Tram megálló bármelyikében.

EGYSÉGES JEGYRENDSZER BEVEZETÉSE EMILIA ROMAGNÁBAN

Az olaszországi Emilia Romagna régió úgy fejleszti a közlekedési eszközök összhangját, hogy új közös díjszabást és jegyrendszert vezettek be a régió busz- és vonatjárataira.

VAXJÖ, A KLÍMABARÁT VÁROS

Vaxjö (Svédország) nem csupán arra törekszik, hogy megfeleljen az egyre szigorúbb környezetvédelmi előírásoknak, hanem folyamatosan emlékezteti a közvéleményt és a kormányt az ügy fontosságára. A város szakemberei új környezetvédelmi stratégiát és eljárásokat dolgoztak ki, melynek központi eleme az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése.

KÖRNYEZETBARÁT TURISTAKÖZLEKEDÉS MALAGÁBAN

A projekt célja a spanyolországi Malaga belvárosának jobb elérhetősége a turisták számára. A számos új intézkedés bevezetésével egyszerre emelkedett a városlakók és az ingázók számára nyújtott szolgáltatások színvonala is.

MEGÚJÍTOTT ÉJSZAKAI BUSZKÖZLEKEDÉS BUDAPESTEN

A Budapesti Közlekedési Vállalat 2005 őszen átfogó fejlesztést vezetett be az éjszakai buszközlekedésben. Ennek eredményeképpen mintegy kétszeresére nőtt az éjszakai utasok száma, miközben alig nőtt a hálózat üzemeltetési költsége.

A LONDON BOROUGHS 30 KM/H-S SEBESSÉGGKORLÁTOZÁS FELÜLVIZSGÁLATA

A projekt egyik célja annak meghatározása volt, hogy milyen mértékben befolyásolja a 30km/h-s zónák kijelölése a testi sérüléssel járó balesetek és áldozatok számát és súlyosságát Londonban. A másik fő célkitűzés annak meghatározása volt, hogy mely célcsoportok számára jelentkezik leginkább a 30km/h-s zónák bevezetésének előnye.

Letölthető oktatási segédanyagok

Az itt közölt anyagok az Európai Unió PORTAL projektjének keretében készültek. Megtalálhatók itt diaprezentációk, rövidfilmek, audio CD-k, fényképek valamint távoktatáshoz írt segédanyagok. A következő témakörökben találhatók itt anyagok: minőségellenőrzés és -mérés a tömegközlekedésben; a tömegközlekedéshez kapcsolódó

jogszabályok; integrált közlekedési rendszerek; városi forgalomszervezés és –korlátozás; biztonságos üzemvitel és baleset-megelőzés; modellezés és adatelemzés; környezetvédelem; energiahasználat és közlekedés; díjszabás; közlekedésszervezés és promóció; városi teherszállítás és logisztika; közlekedés és területhasználat; irányelvek megfogalmazása és megvalósítása; alternatív üzemanyagok; és nem motorizált közlekedés.

Az oktatási anyagok úgy lettek összeállítva, hogy eltérő oktatási módszereket és előadási formákat is támogassanak. Az egyes anyagok jól kiegészítik egymást és felépítésüknek köszönhetően jól adaptálhatók az adott oktatási célnak és körülménynek megfelelően. A rendszeresen frissített anyagok 16 nyelven érhetők el.

Összefoglaló

Az ELTIS dinamikusan fejlődik. 2006 előtt havi átlagban 0-10 új hír került ki (2002-2005 között). 2006-ban már heti 6 hír volt. Egy évre rá már 6,7 hír volt – azaz gyakorlatilag minden napra jutott egy, évi 365 nappal számolva.

A hírek 2006 elejéig mintegy 90%-a nagyon aránytalan módon, csak Nyugat-, Észak- és Közép Európából származott. 2007 közepére már jelentősen javult a helyzet, és 30% már Dél Európából és az új EU tagországokból / jelöltekből származott. Az arány azóta tovább javult.

2006-ban heti átlagban 2,5 új esemény került fel a honlapra. 2008 elejére ez 4,7 esemény/hét-re javult.

Ami az esettanulmányok számának növekedését illeti, az elmúlt három évben hasonló pozitív trend volt megfigyelhető. 2006 elején mintegy 420 esettanulmány volt on-line. Most, 2009 elején ez a szám majdnem megháromszorozódott, és elérte az 1400-at. Ezen felül az összes korábbi esettanulmány frissítve lett – legalábbis ahol továbbra is elérhető volt a szerző. Az elmúlt év egyik legígéretesebb fejleménye, hogy az új EU tagországokból és tagjelöltekből származó esettanulmányok száma dinamikusan nő. Ezek az országok nagy potenciállal rendelkeznek az esettanulmányok bővítésében, ismelve a városi közlekedés javítására tett számos ambiciózus és költséghatékony kezdeményezést. Kezdetben azonban nehéz volt az itt élő szakembereket meggyőzni tapasztalataik megosztására. Ahogy azonban szépen gyarapszik az innen származó on-line esettanulmányok száma, sokan felismerik, hogy nekik is van hasonló megosztható pozitív tapasztalatuk, így egy pozitív visszacsatolás figyelhető meg az ebből az országokból származó esettanulmányok számában.

Az ELTIS Hírlevél kéthavonta jelenik meg és több mint 17000 közlekedési szakértő, kutató és döntéshozó kapja meg egész Európában. A hírlevélben szereplő hírek és közlekedési megoldások leírásán túl bátorítja az olvasókat, hogy járuljanak hozzá az ELTIS tartalmának bővítésében, és osszák meg saját tapasztalataikat.

Minden második hónapban a Hírlevélben és a honlapon kiválasztunk néhány újonnan beküldött esettanulmányt. Az olvasók ezek közül szavazhatnak a kedvencükre. A szavazók nyereményjátékban vesznek részt.

Az ELTIS Website látogatóinak száma is dinamikusan nő. 2006 elején havi 164000 lekérést regisztráltunk, míg 2009 januárban már 417000 lekérés volt. Ez kiválóan bizonyítja, hogy ELTIS egy kiváló eszköz azok számára, akik hallatni kívánnak magukról.

Az alábbi szervezetek vesznek részt az ELTIS-t működtető projektkonzorciumban:

- Osztrák Közlekedéskutató Intézet – FGM-AMOR (AT) (Koordinátor)
- Közép- és Kelet Európai Regionális Környezetvédelmi Központ – REC (HU)
- Ökoinstitut Dél-Tirol (IT)
- Mobiel 21 – (BE)
- Drezdai Műszaki Egyetem – Közlekedésökológiai Tanszék - (DE)
- Napier Egyetem – Közlekedéskutató Intézet (UK)

- Mendes Kft – (IE)
- Az Európai Önkormányzatok és Térségek Tanácsa – CEMR (EU)
- Rupprecht Consulting – (DE)
- Középkeleti Műszaki Egyetem – Város- és Térségtervezési Tanszék (TR)
- Kínai Közlekedéstudományi Akadémia – CATS (CN)
- Belgrádi Egyetem – Építészeti Kar - (CS)
- Szófiai Műszaki Egyetem – Kutatási és Fejlesztési Szektor - (BU)
- Állami Motorizált Szállítási Tudományos- és Kutatóintézet – NIAT - (RU)

További információk az ELTIS-ről: <http://www.eltis.org>

A szerzőkről:

Robert Pressl és Karl Reiter az Osztrák Közlekedéskutató Intézet (FGM-AMOR) munkatársa.